

**Magiczny
Kraków**

Znamy pierwszych gości 15. Festiwalu Miłosza!

2026-03-21

Claudia Rankine, autorka *Obywatelki*. Amerykańskiej liryki uznanej za najważniejszą książkę poetycką XXI wieku w Stanach Zjednoczonych, a także Radmila Petrović i Alicia Es. Martínez Juan, poetki sieci Versopolis – to pierwsze gościnie tegorocznej edycji Festiwalu Miłosza, która rozpocznie się 27 czerwca i potrwa do 5 lipca. Hasło wydarzenia brzmi *Przeciwko nim* – zostało zainspirowane tytułem utworu pochodzącego z *Poematu o czasie zastygłym*, debiutanckiego tomu poetyckiego Czesława Miłosza.

Ponadnarodowy przepływ poezji, przedstawianie polskiej publiczności nagradzanych twórców z zagranicy, a także prezentowanie awangardowej perspektywy w literaturze światowej – takie cele od lat przyświecają organizatorom Festiwalu Miłosza. Dzięki temu wydarzeniu, kontynuującemu tradycję Spotkań Poetów Wschodu i Zachodu pod patronatem Czesława Miłosza i Wisławy Szymborskiej, miasto co roku staje się przestrzenią twórczego dialogu artystów literackich z rozmaitych stron świata. Program 15. edycji Festiwalu Miłosza będzie wypełniony spotkaniami z poetami reprezentującymi różne języki, dykcje i przekonania o roli poezji. Równocześnie twórcy programu festiwalu położyli nacisk na potencjał poezji do wchodzenia w dialog z rzeczywistością, jej moc reagowania na zjawiska współczesności i ich polityczne aspekty – tym samym, odwołując się do sylwetki patrona wydarzenia, zwracają uwagę na niesłabnącą aktualność i relewantność tej formy literatury.

***Przeciwko nim* – motywem przewodnim tegorocznego Festiwalu Miłosza**

„Pod tym niebem, w XX wieku / życie trudne i prawda niełatwa” – tymi wersami kończy się wiersz *Przeciwko nim*, którego tytuł stanowi motyw przewodni 15. edycji Festiwalu Miłosza.

„Po niemal stu latach te słowa nie straciły na aktualności” – mówi Szymon Kloska, kurator wydarzenia. „W tym roku powracamy do początków nestora polskiej poezji. *Przeciwko nim* to utwór zawarty w debiutanckim tomie *Poemat o czasie zastygłym*, który został wydany, gdy Miłosz miał zaledwie 22 lata. Poczucie historycznej doniosłości i możliwość artykułowania społeczno-politycznych napięć, stawianie przenikliwych diagnoz rzeczywistości – tym umiejętnościom Miłosz dał wyraz w zadziwiający sposób w tak młodym wieku”.

„Decydując się na takie motto, kontynuujemy tradycję ukazywania społecznych wymiarów poezji. Tegoroczne wydarzenie, podobnie jak dwie poprzednie edycje, stara się odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób poezja może stać się językiem opisującym świat, a w szczególności trudną rzeczywistość społeczną, którą organizuje narastająca w ostatnich latach polaryzacja” – dodaje Maria Świątkowska, dyrektorka wykonawcza festiwalu.

Claudia Rankine, autorka kultowej *Obywatelki*. Amerykańskiej liryki

„Jej poezja zmusza czytelników do przyjrzenia się sobie i społeczeństwu, w którym żyją” – tak o gościni honorowej tegorocznej edycji Festiwalu Miłosza pisano na łamach magazynu „Publishers Weekly”. Natomiast poeta Mark Doty nazwał ją „nieustraszoną poetką”, której innowacyjne formalnie

utwory „badają różne rodzaje granic: sporny obszar między poezją i prozą, słowem a obrazem, poczuciem podmiotowości i zewnętrznym definiowaniem przez kolor skóry, ekonomię i globalną kulturę korporacyjną”. Claudia Rankine to urodzona na Jamajce amerykańska poetka, eseistka i dramatopisarka. Spośród ośmiu opublikowanych przez nią książek największy rozgłos przyniosła jej *Obywatelka. Amerykańska liryka* (w Polsce ukazała się nakładem Wydawnictwa Karakter w 2025 roku). W tym oryginalnym i przejmującym dziele Rankine przełamuje granice gatunków literackich w poszukiwaniu nowego języka, w którym dokonuje przenikliwej diagnozy amerykańskiego społeczeństwa, w bezlitosny sposób obnaża panujący w nim rasizm, z wnętrza własnego doświadczenia opisuje mikroagresje stanowiące codzienność czarnoskórych mieszkańców USA. Książka jako pierwsza w historii została nominowana do National Book Critics Circle Award jednocześnie w kategoriach „Poezja” i „Krytyka” (zdobyła ostatecznie nagrodę w kategorii „Poezja”). Podczas Festiwalu Miłosza porozmawiamy z autorką o tym, w jaki sposób poezja – jako przestrzeń wolności ekspresji – może stanowić narzędzie do obnażania społecznej i systemowej niesprawiedliwości, a także do aktywnego wyobrażania sobie innego świata.

Versopolis - nowe głosy europejskiej poezji na Festiwalu Miłosza

Już cztery lata temu Festiwal Miłosza, nagrodzony prestiżowym tytułem Europe for Festivals, Festivals for Europe (EFFE), dołączył do międzynarodowej sieci festiwali poetyckich Versopolis. Ta ogólcuropejska inicjatywa, zrzeszająca blisko 40 festiwali poetyckich, wspiera wymianę poetycką poprzez koordynowanie powstawania przekładów nowych wierszy oraz prezentację twórczości autorów należących do sieci. Do tej pory w ramach partnerstwa z Versopolis na Festiwalu Miłosza swoje utwory, nietłumaczone do tej pory na język polski, przedstawili tacy artyści, jak Ija Kiwa z Ukrainy, Antoine Cassar z Malty, Yolanda Castaño z Hiszpanii, Yolanda Aurora Bohm Ramirez ze Szwecji oraz Joelle Taylor z Wielkiej Brytanii. Tym razem festiwalowa publiczność pozna utwory serbskiej poetki Radmili Petrović oraz obejrzy performans hiszpańskiej poetki Alicii Es. Martínez Juan.

Radmila Petrović niewątpliwie należy do grona najciekawszych i najistotniejszych reprezentantek młodego pokolenia serbskich twórców, jest laureatką 42. Lim River Poetry Evenings oraz zwyciężczynią 22. konkursu poetyckiego im. Desanki Maksimović. Ta ostatnia nagroda pozwoliła jej wydać tomik *Celulozni rokenrol* ('Celulozowy rock and roll'). Jej trzeci tomik *Moja mama wie, co się wyprawia w miastach*, jedna z ważniejszych współczesnych serbskich książek, stała się bestsellerem i została wydana w Polsce (tłum. Aleksandra Wojtaszek, Biuro Literackie), Niemczech, Macedonii Północnej, Czarnogórze oraz Bośni i Hercegowinie. Twórczyni uczestniczyła w licznych festiwalach i spotkaniach poetyckich w Europie, jest laureatką nagrody „Koło brzegu poezji i prozy” na festiwalu TransPort Literacki. Mieszka w Belgradzie.

Urodzona w hiszpańskim Burgos **Alicia Es. Martínez Juan** jest dziennikarką, poetką i aktywistką. Jej utwory zostały przetłumaczone na języki francuski, portugalski i arabski. Choć opublikowała cztery tomy poezji, jak sama twierdzi, jej głos najlepiej rozbrzmiewa w performansach, na placach i scenach. Jej twórczość ma charakter interwencyjny i zaangażowany – łączy różne formy ekspresji, jak słowo i dźwięk, stanowi formę aktywizmu poprzez sztukę. Sama poetka określa się mianem artystki, przeżywczyńi, najemniczki i piratki. Animuje społeczną i poetycką scenę Toledo, od 2013 roku jest dyrektorką hiszpańskiej edycji międzynarodowego festiwalu poezji Voix Vives de Méditerranée en Méditerranée. Prowadzi warsztaty dla dzieci i dorosłych, występuje w spektaklach jako aktorka i

**Magiczny
Kraków**

tancerka, jest założycielką El Dorado Activismo Cultural, stowarzyszenia promującego krytyczne myślenie poprzez działania poetyckie, czy Matadero Lab, organizacji zajmującej się sztuką i edukacją.

Zapraszamy na kanały społecznościowe festiwalu [[LINK](#)]

Organizatorami Festiwalu Miłosza są: Miasto Kraków i Krakowskie Biuro Festiwalowe, operator programu Kraków Miasto Literatury UNESCO.

Partnerem strategicznym festiwalu jest Fundacja Wisławy Szymborskiej.

Dofinansowano w ramach programu międzynarodowej sieci festiwali poetyckich Versopolis.

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków Miasta Krakowa.